
ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА КУПЛІНА (1948–2019)

---

13 січня з життя пішла непересічна людина, відомий у філософських колах фахівець із сучасної німецької філософії, один з перших перекладачів українською творів Габермаса та Апеля, кандидат філософських наук і науковий співробітник Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України Володимир Михайлович Куплін. Автор понад сімдесяти наукових праць, обдарований інтелектуал та вмільний стиліст, між рядками його перекладів він завжди буде співрозмовником вітчизняного читача творів цих відомих європейських авторів і залишатиметься прикладом щирої відданості філософській справі й теплим людським спогадом для колег і друзів.

Володимир приєднався до наукового колективу Інституту філософії НАНУ після тривалих пошуків власного місця у вітчизняному філософському житті. Після здобуття спеціальності викладача на філософському факультеті Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка 1976 року він працює асистентом кафедри філософії Одеського держуніверситету ім. І.І. Мечникова, викладачем філософії Одеського інженерно-будівельного інституту, а після переїзду до Києва — викладачем кафедри природничих факультетів Київського державного університету, стає доцентом Центру гуманітарної освіти НАНУ і, нарешті, 1992 року знаходить своє академічне місце як дослідник сучасної німецької філософії у відділі зарубіжної філософії Інституту філософії.

Вже працюючи над осмисленням методологічних засад філософії комунікації, 1999 року він від-

відує лекцію К.-О. Апеля в рамках однієї з Міжнародних філософських шкіл, що їх тоді зорганізував Український філософський фонд. Ця подія як одна з перших, що відкривала для вітчизняних філософів можливості для прямого діалогу з видатними європейськими мислителями, особливо визначила творчий шлях Володимира Купліна. Серед своїх наукових інтересів у рідній історико-філософській герменевтиці він сам наголошував такі теми, як сучасна філософія мови в Німеччині та трансформація кантівського трансценденталізму, проект трансцендентальної прагматики Апеля, а також «Апель і Габермас як систола і діастола постмодерної філософії».

У наступні роки чи не цілковито присвятив себе перекладацькій роботі. Починаючи з 2011 року послідовно у видавництвах «Четверта хвиля» та «Дух і літера» виходять друком його переклади українською Юргена Габермаса («Філософський дискурс Модерну», «Постметафізичне мислення», «До реконструкції історичного матеріалізму») та Карла-Отто Апеля («Дискурс і відповідальність: проблема переходу до постконвенційної моралі»). Його перекладацький доробок високо оцінювали всередині інститутської спільноти як дуже вагомий внесок у вітчизняну філософську науку. На весняному книжковому ярмарку 2015 року в Ляйпцигу перекладацька діяльність Володі була відзначена грамотою і грошовою винагородою «За кращий переклад німецької філософської літератури».

В останні роки у коло його наукових інтересів, які він сам визначав як тематику сучасної філософії мови в Німеччині та шляхів трансформації постмодерної філософії, увійшло захоплення німецькою культурою та, завдяки цьому, інтерпретацією в останній спадщини Григорія Сковороди. В останній рік життя він працював над перекладом ґрунтовної праці Елізабет фон Ердман «Несхожа схожість. Онтопоетика українського філософа Григорія Сковороди (1722–1794)», який чекає на завершення.

Інтерес Володимира до творчості Сковороди був зовсім не випадковим. Ті, хто знав його з часів студентства та філософського становлення, знали також і його головні риси — надзвичайно делікатне та обережне ставлення до колег разом із повною відсутністю схильності до пристосуванства, як і до споживацтва, крім чудової пристрасності накопичення книжок. Друзі також завжди вражалися властивим йому нехтуванням буттєвими зручностями, суворим способом життя та невмінням життєво облаштовуватися. Його сім'єю та домівкою була філософія. Якщо у поняття свободи увіходить складова вільної волі, то це також і про нього: мир ловив його, але не спіймав.

Світла пам'ять!

*Євген БИСТРИЦЬКИЙ,
Олена СИРЦОВА*